

MTA TANTÁRGY-PEDAGÓGIAI KUTATÁSI PROGRAM

AZ OKTATÁSKUTATÁS TERÜLETÉN – AZ ORVOSLÁS MINTÁJÁRA – AKKOR JÁRUNK EL HELYESEN, HA A LEGAPRÓBB RÉSZLETEKIG TANULMÁNYOZZUK A TANÍTÁSI-TANULÁSI FOLYAMATOKAT, ÉS OLYAN BEAVATKOZÁSOKRA TESZÜNK JAVASLATOT, AMELYEKRŐL TUDOMÁNYOS ESZKÖZÖKKEL BIZONYÍTANI LEHET, HOGY AZOK A KÍVÁNT EREDMÉNYEKHEZ VEZETNEK.

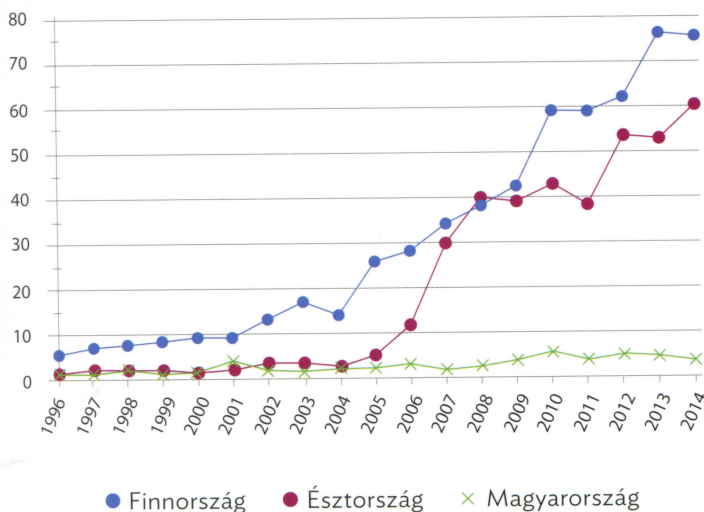
(LOVÁSZ LÁSZLÓ)

OKTATÁSFEJLESZTÉS TUDOMÁNYOS ALAPOKON

Számos országban elindították az oktatási rendszer, illetve a tantárgyi programok tudományos bizonyítékokra alapozott fejlesztését, s a beavatkozások sikerét a nemzetközi tudásmérési programok eredményei igazolták. A tudás létrehozásának, működővé tételének többféle módja van, de sem a más országokban létrehozott eredmények átvétele, sem a saját fejlesztés nem lehetséges képzett kutatók és az adott országban folyó önálló kutató-fejlesztő munka nélkül.

A neveléstudományi publikációk száma az elmúlt 20 évben a kiválasztott országokban 1 millió lakosra vetítve
(Csapó 2016)

A kiválasztott országok a 35 OECD-tagállam rangsorában a 2015-ös PISA-felmérések eredményei alapján:

Észtország	4.	4.	2.
Finnország	2.	8.	3.
Magyarország	30.	28.	28.

● szövegértés ● matematikai műveltség
● természettudományos műveltség

Példák az oktatás-kutatási kapacitás bővítésére

- **Teaching and Learning Research Program** (2000–2011) – az Angliai Felsőoktatási Finanszírozási Tanács (HEFCE) irányításával
- **Life as Learning** (2002–2006), **The Future of Learning, Knowledge and Skills** (2014–2017) – a Finn Tudományos Akadémia programjai
- **Kompetenzmodelle zur Erfassung individueller Lernergebnisse und zur Bilanzierung von Bildungsprozessen** (2007–2013) – a Német Kutatói Közösség (DFG) kutatási programja

„Néhány országban felgyorsultak a változások, a tanulás és oktatás kutatása a társadalomtudományok legdinamikusabban fejlődő területei közé tartozik. Például az Egyesült Államok 2001-es közoktatási törvénye (»No Child Left Behind«) az oktatás fejlesztésére szánt dollármilliárdokat csak a tudományosan megalapozott változtatások finanszírozására teszi hozzáférhetővé” (Csapó 2003).

Források: Csapó Benő (2003): Oktatás az információs társadalom számára. *Magyar Tudomány* 12, 1478–85.
Csapó Benő (2016): A tanárképzés és az oktatás fejlesztésnek tudományos háttere. *Iskolakultúra* 26(2), 3–18.

TANTÁRGY-PEDAGÓGIAI KUTATÁSI PROGRAM – AZ MTA HOZZÁJÁRULÁSA A KÖZOKTATÁS MEGÚJÍTÁSÁHOZ

Az Akadémia 2016-ban Lovász László elnök kezdeményezésére elindított programjában olyan kutatásokat támogat, amelyek keretében a kutatók az oktatás szakmódszertani kérdéseire tudományosan megalapozott válaszokat adnak, és az általuk kidolgozott elméletet aktív pedagógusok közreműködésével a gyakorlatban is kipróbálják.

Célkitűzések

- a közoktatás fejlesztésének tudományos háttérét adó kutatások megerősítése
- új vagy a hazai módszertani hagyományokra építő, megújuló komplex tanítási módszerek kifejlesztése és kipróbálása
- a hazai tantárgy-pedagógiai kutatások nemzetközi rangra emelése
- a tantárgy-pedagógiai kutatások elismertségének javítása az MTA testületein belül
- fiatal szakmódszertani kutatók pályára állítása
- a kutatók és a gyakorló pedagógusok együttműködésének elősegítése

Vállalások

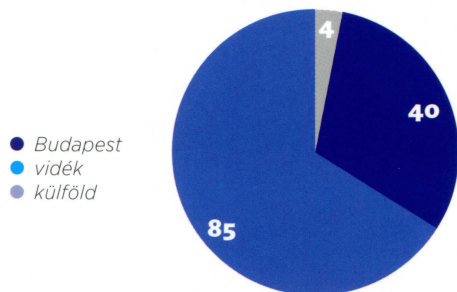
- oktatási segédanyagok (tananyagok, példatárak, online tartalmak) kidolgozása
- módszertani útmutatók összeállítása
- mérési módszerek fejlesztése
- munkacsoportonként évente egy nyilvános beszámoló konferencia tartása
- a kutatási eredmények közzététele a szakterület rangos nemzetközi folyóirataiban
- nemzetközi együttműködések kialakítása a szakterület elismert képviselőivel
- a kutatásban részt vevő pedagógusok szakmai fejlődésének (kutatótanári minősítés, illetve PhD-fokozat megszerzése) támogatása

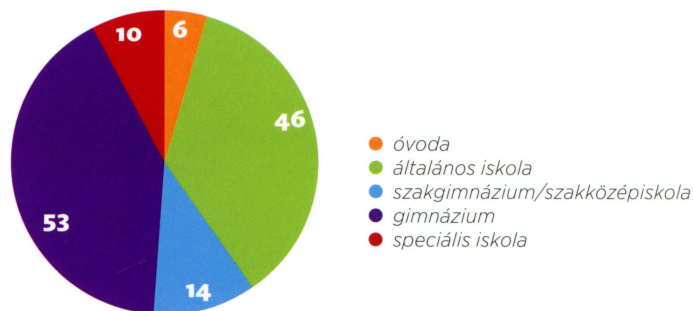
A Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program számokban

- 71 beérkezett pályázat
- 19 nyertes kutatócsoport
- 4 éves futamidő: 2016–2020
- 800 millió (évi 200 millió) forint pályázati keretösszeg
- mintegy 700 résztvevő, köztük 325 gyakorló pedagógus
- mintegy 130 a kutatásba bevont oktatási intézmény
- 4 fő tematikus egység

A programban részt vevő oktatási intézmények területi megoszlása

A programban részt vevő oktatási intézmények intézménytípus szerinti megoszlása

A kutatócsoportok 2018. szeptemberi, félidejs jelentései alapján.

KUTATÓCSOPORTOK

I. Bölcsészeti és társadalomtudományok | Munkacsoport-vezetők: Bánréti Zoltán és Margócsy István

MTA-NYTI NyelvEsély Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Bartha Csilla
MTA-SZTE Elbeszélt Történelem és Történelemtanítás Kutatócsoport | Csoportvezető: Jancsák Csaba
MTA-PPHF Valláspedagógiai Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Kovács Gusztáv
MTA-ELTE Digitális Írástudás és Irodalomtanítás Kutatócsoport | Csoportvezető: Molnár Gábor Tamás
MTA-DE Idegen Nyelvi Oktatás Kutatócsoport | Csoportvezető: Polonyi Tünde Éva

II. Egészségtudomány - biológia | Munkacsoport-vezető: Figler Mária

MTA-SZTE Mikrobiológia és Egészségnevelés Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Burián Katalin
MTA-SE Egészségnevelés Kortárs-Oktatással Kutatócsoport | Csoportvezető: Falus András
MTA-ELTE Autizmus Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Győri Miklós

III. Művészeti oktatás | Munkacsoport-vezető: Farkas Ádám

MTA-SZTE Ének-Zene Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Gévayné Janurik Márta
MTA-ELTE Vizuális Kultúra Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Kárpáti Andrea
MTA-LFZE Aktív Zenetanulás Kutatócsoport | Csoportvezető: Nemes László Norbert

IV. Természettudományi-matematikai-informatikai oktatás | Munkacsoport-vezetők: Keleti Tamás és Patkós András

MTA-BME Nyitott Tananyagfejlesztés Kutatócsoport | Csoportvezető: Benedek András
MTA-SZTE Földrajz Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Farsang Andrea
MTA-SZTE Műszaki Informatika Szakmódszertani Kutatócsoport | Csoportvezető: Gingl Zoltán
MTA-Rényi Felfedezettő Matematikatanítás Kutatócsoport | Csoportvezető: Juhász Péter
MTA-SZTE Természettudomány Tanítása Kutatócsoport | Csoportvezető: Korom Erzsébet
MTA-ELTE Kutatásalapú Kémia tanítás Kutatócsoport | Csoportvezető: Szalay Luca
MTA-ELTE Fizika Tanítása Kutatócsoport | Csoportvezető: Tél Tamás
MTA-ELTE Korszerű Komplex Matematikaoktatás Kutatócsoport | Csoportvezető: Vancsó Ödön

A Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program munkáját az MTA elnöke által felkért, 31 fős Tantárgy-pedagógiai Programtanács koordinálja Patkós András, az MTA rendes tagja vezetésével.

További információ:

www.mta.hu/tantargypedagogia